

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izveniš nedelje in praznike. // Inzerati do 80 peti vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3. večji inzerati peti vrsta Din 4.— Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. // „Slovenski Narod“ velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— // Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knaflijeva ulica šte. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26.

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 // NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 // CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 // JESENICE: Ob kolodvoru 101 // SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5 // Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Odmev milanskega pakta v Varšavi:

Poljska sedaj odklanja posredovanje Italije

Po sklenitvi nemško-italijanskega vojaškega pakta odklanja Varšava ponudbo Rima za posredovanje v poljsko-nemškem konfliktu, da bi jo bila prej rada sprejela

VARŠAVA, 9. maja. br. Poljska politična javnost je sprejela vest o sklenitvi nemško-italijanskega vojaškega pakta docela hladno. Tudi poljski listi podčrtavajo v svojih komentarjih, da bo ta diplomatska poteza, kar se tiče Poljske, ostala brez zaželenega uspeha. Poljska zaradi tega še dolgo ne bo padla na kolena in bo slej ko prej enako odločno in neomahljivo branila svoje pravice.

»Expres Poranny« smatra, da se mednarodni položaj s sklenitvijo nemško-italijanskega pakta ni prav nič izpremenil. Zaveznitvo Rima in Berlina ni bila nikakoli tajnost in zato tudi ta pakt ne pomeni nikake novosti, še manj pa presenečenja.

Enako piše tudi »Ilustrowny Kurier Codzienny«, da to ni nikak nov element v evropski situaciji. Tudi ni znano, ali naj bo ta pakt obrambnega ali napadalnega značaja. Podrobnosti tega pakta le kažejo, kakšne zveze so dosedaj obstajale med Rimom in Berlinom. Eno pa je vsem jasno: ta pakt je naperjen predvsem proti vsem onim, ki se ne mislijo slepo pokoriti željam Berlina. V prvi vrsti naj bi prizadel Poljsko. Edino, kar je za Poljsko pri tem aktu važno, je stališče, ki ga je s tem zavzela Italija. To pa je tudi pokopalo vsako misel, da bi Poljska sedaj še pristala na kako posredovanje Italije v poljsko-nemškem sporu. Italija si je še nedavno prizadevala

pridobiti Poljsko za blok, ki bi združeval Italijo, Madžarsko in Poljsko in bi naj zajel nemško prodiranje na jugovzhod Evrope. Poljska je takrat ostala zvesta Nemčiji dani besedi in je tak očitno proti Nemčiji naperjen blok odklonila. Kako je to kvitirala Nemčija, je znano, milanski pakt pa je menda obenem tudi odgovor Italije. V Rimu se zaradi tega tudi ne smejo prav nič čuditi, če sedaj Varšava odklanja vsako posredovanje Italije in to tem bolj, ker je ta ponudba prišla iz Rima neposredno po sklenitvi vojaškega pakta z Nemčijo. Morda bi bila Poljska prej to ponudbo z veseljem sprejela, sedaj pa ne vidi nobenega razloga, zakaj bi se spor z Nemčijo ne uredil po

normalni diplomatski poti, če je Nemčiji kaj do tega, da se zadeva mirno poravnava.

»Gazetta Polska« opozarja na dejstvo, da v službenem komuniqueju o milanskem aktu ni niti besede o vzajemni podpori, kar je bistvo za vsako zvezo. V ostalem pa sankcionira pakt samo obstoječe stanje in ne nalaga posebne obveznosti glede podpor za primer vojne.

Priznanje in zahvala Becku

Varšava, 9. maja. AA. Pat: Minister za zunanje zadeve Beck stalno prejema iz vseh krajev Poljske brzojavke z izrazi hvaležnosti za stališče, ki ga je zavzel v imenu Poljske v svojem zadnjem govoru.

Severne države ostanejo nevtralne

Sestanek zunanjih ministrov v Stockholmu

Berlin, 9. maja. e. Danes se sestanejo v Stockholmu zunanji ministri nordijskih držav, Švedske, Norveške, Danske in Finske, da skupno prouče predlog Nemčije za sklenitev dvostranskega nenapadalnih paktov. Finska je že leta 1934 sklenila tak pakt s Sovjetsko Rusijo in je pripravljena skleniti tak pakt tudi z Nemčijo, če-

prav v zadnjem času z drugimi državami ni sklenila nobenega takega pakta. Danska pa zavzema stališče stroge nevtralnosti. Najbolj verjetno je, da bodo stališče Danske osvojile vse severne države, da na ta način ohranijo neodvisnost in svobodo nordijskih držav.

kanci, Angleži itd. Največji uspeh, ki bi ga mogla kaka vlada za svoj lastni narod doseči in ki se ne bi mogel primerjati z nobenim drugim, je rešitev človeštva pred strašno usodo, ki se mu danes obeta. Ni

moja dolžnost stavljati konkretne predloge. To je treba prepustiti onim, ki vodijo narode. Naj jim Bog pomaga, da dovršijo svoje delo prej, predno bo prepozno.

Knez namestnik Pavle in kneginja Olga odpotovala na uraden obisk v Rim

Poleg dvorne suite ju spremlja tudi zunanji minister dr. Cincar-Marković

BEOGRAD, 9. maja. AA. Nj. kr. Vis. knez namestnik Pavle in kneginja Olga sta na povabilo italijanskega kralja in kraljice odpotovala snoči v Rim na uraden obisk. V spremstvu Nj. kr. Vis. kneza namestnika in kneginje Olge so zunanji minister dr. Aleksander Cincar-Marković, minister dvora Milan Antić, dvorna dama ga. Olga Ljanić, divizijski general in prvi adjutant Nj. Vel. kralja Nikola Hristić, poveljnik vojne mornarice viceadmiral Marjan Polić, šef kabineza zunanjega ministra Vuksan Sečerović ter uradni maršalata dvora Dimitrije Gavrilović.

Odhodu s topčiderske železniške postaje so prisostvovali kraljeva namestnika dr. Radenko Stanković in dr. Ivo Perović, predsednik vlade Dragiša

Cvetković, prometni minister dr. Mehmed Spaho, oseboje italijanskega poslanstva v Beogradu ter civilna in vojaška hiša Nj. Vel. kralja.

LJUBLJANA, 9. maja. Davi ob 8.14 se je ustavil na ljubljanski postaji dvorni vlak, s katerim se je pripeljal Nj. Vis. knez namestnik v spremstvu Nj. Vis. kneginje Olge, zunanjega ministra dr. Cincar-Markovića in dvorne suite. Osem minut popreje je na postajo pribrela izvidnica. Na kolodvoru so bili ban dr. Natlačen, železniški direktor inž. Kavčič, komandant žandarmerije polkovnik Barle in policijski upravniki dr. Hacin. Iz dvornega vlaka je izstopil samo minister dvora dr. Antić, ki se je nekaj časa razgovarjal z banom, po kratkem postanku pa je vlak ob 8.20 nadaljeval vožnjo.

Italijanski kralj obišče Berlin

Ob tej priliki bo najbrže podpisan nemško-italijanski vojaški pakt

Berlin, 9. maja. e. V političnih krogih se doznava, da je že pripravljeno tudi besedilo pogodbe o politični in vojaški zvezi med rajhom in Italijo. Odprto ostane samo še vprašanje, kdaj bo ta pogodba podpisana. V nekaterih tukajšnjih krogih zatrjujejo, da bo najbrž podpisana o priliki že napovedanega obiska italijanskega kralja v Berlinu. Po dosedaj še neopredeljenih vestih bo italijanski kralj prišel na obisk v Berlin 28. maja ali pa 2. junija, da na ta način vrne lanski obisk kancelarja Hitlerja. Ni pa izključeno, da bo pogodba podpisana že poprej. Nemški zunanji minister Ribbentrop se vrne danes v Monakovo, od koder se bo odpeljal na-

ravnost v Berchtesgaden, kjer bo podrobno poročal Hitlerju o svojih razgovorih v Milanu. Po zaključitvi vojne zveze v političnih in diplomatskih krogih v Berlinu ne izključujejo možnosti, da bosta sedaj obe strani postavili svoje zahteve v še bolj kategorični obliki. V Berlinu pripisujejo velik pomen nedeljskemu govoru Mussolinija v Turinu.

Holandska kraljica obišče Bruselj

Bruselj, 9. maja. AA. Holandska kraljica Viljemina bo uradno obiskala Bruselj med 23. in 26. majem.

Izstop Španije iz Društva narodov

General Franco v vsem posnema Italijo in Nemčijo

Burgos, 9. maja. i. Španski zunanji minister general Jordan je včeraj poslal tajniku Društva narodov Avenolu izjavo, da Španija izstopa iz Društva narodov. V zvezi s tem je izšlo poluradno poročilo, v katerem Španija motivira svoj izstop takole:

1. Popolna nesposobnost Društva narodov, da izpolnjuje svoje naloge.
2. Namesto, da bi bilo Društvo narodov instrument miru, je le orožje v rokah gotovih držav.
3. Zavlačevanje Društva narodov pri rešitvi španskega vprašanja.
V Burgosu naglašajo poleg tega, da Društvo narodov nikoli ni pravilno razumelo svoje funkcije in dokaz temu je tudi, da ni hotelo priznati nacionalistične vlade vse dotlej, dokler ni bila Francova zmaga zagotovljena. Poleg tega so tudi vse zavezniške države nacionalistične Španije že popreje izstopile iz Društva narodov in zaradi tega Španija nima tam ničesar več iskati.

Berlin, 9. maja. i. Sklep Španije, da izstopi iz Društva narodov je tu izzval splo-

šno odobravanje in današnji tisk podčrtava, da je ta organizacija spet dobila lekcijsko za svoje poslovanje.

Sestanek Bonnetta in Halifaxa

Pariz, 9. maja. i. Francoski zunanji minister Bonnet bo imel v soboto sestanek z angleškim zunanjim ministrom lordom Halifaxom, ki se bo na poti v Zenevo k otvoritvi seji Društva narodov ustavil v Parizu.

Amerika gradi 144 novih vojnih ladij in 500 letal

Washington, 9. maja. i. Ameriški parlament je sprejel predlog proračuna za mornarico v višini 750 milijonov dolarjev za gradnjo 144 novih vojnih ladij, 500 mornariških letal in za utrditve treh mornariških postojank na otočju.

Inserirajte v „Sl. Narodu“!

Gospodarska konfederacija Balkana

BUKAREŠTA, 9. maja. br. Rumunski zunanji minister Gafencu bo po 15. maju odšel na novo diplomatsko potovanje. To pot bo obiskal Ankaru, Atene in Sofijo. V dobro poučenih krogih zatrjujejo, da bo predlagal ustanovitev gospodarske balkanske konference, v katero bi vstopila tudi Bolgarija. Dan njegovega odhoda še ni definitivno določen.

Bodoča arabska kraljevina

London, 9. maja. g. Jutri bo objavljena bela knjiga, ki vsebuje predloge za rešitev palestinskega vprašanja. Kakor se doznava, predlaga Anglija ustanovitev posebne arabske kraljevine, ki bi obsegala poleg Palestine tudi Sirijo in Transjordanijo. Jamstvo za to državo bi prevzela Anglija. Francija in Turčija, ob enem pa naj bi se sklenila posebna zavezniška pogodba po vzoru angleško-iranske pogodbe. Hatajska republika Alepo in Aleksandreta naj bi se istočasno priključile Turčiji. V arabskih krogih so sprejeli ta predlog, o katerem je v glavnem že dosežen sporazum med Anglijo, Francijo in Turčijo, z velikim zadovoljstvom, ker bo na ta način najbolj ustreženo arabskim željam.

Vojni svet v Rimu

Rim, 9. maja. g. Mussolini je snoči sklical vojni svet. Navzoči so bili med drugimi prestolonaslednik Umberto, vojni minister, maršal Badoglio, zunanji minister grof Ciano in večje število generalov. Po sprejetju poročila o ukrepih za oboroževanje in o zgraditvi utrdb na mejah je dal Mussolini smernice za uporabo nanovo dovoljenih večjih oboroževalnih kreditov.

Anglija in Rusija

London, 9. maja. g. Na včerajšnji seji spodnje zbornice je Chamberlain na to zadevno vprašanje odgovoril, da je cilj angleške politike čim tesnejše sodelovanje z Rusijo, ker vidi v tem najboljšo jamstvo za mir. Pogajanja se uspešno nadaljujejo in upa, da bodo v kratkem zaključena. Kar se tiče Gdanske, je vsaka sprememba brez sporazuma in pristanka Poljske nemogoča.

Maniu resno obolel

Bukarešta, 9. maja. e. Bivši predsednik narodno-kmetijske stranke in bivši ministri predsednik ter eden najodličnejših rumunskih politikov g. Julij Maniu je resno obolel. Včeraj je bil zaradi infekcije v ustih operiran in se nahaja v sanatoriju, kjer bo ostal delj časa.

Izgon poročevalca DNB

Kairo, 9. maja. br. Poročevalec agencije DNB je bil danes izgnan iz Egipta. Zapustiti mora državo v treh dneh. Izgnan je zaradi tega, ker je neresnično in tendenciozno poročal o razmerah v Egiptu.

Potres v daljavi

Milan, 9. maja. AA. Seizmološki institut v Firenci je zabeležil ponoči ob 2.56 potres, ki je trajal nad eno uro. Daljave se cenijo približno 3000 km. Misli, da je epicenter potresa v Iranu.

Politični obzornik

Glasi ministrov dr. Spaha poročajo

»Muslimanska svijest« objavlja to-le beležko: »V poročilu o sestanku dr. Cvetkovića z dr. Mačkom se ni nikjer dajal njegovi misli strankarski značaj, niti ni v tem poročilu ali v kakem komentarju kjerkoli omenjena JRZ kot stranka, ki se pogaja. No, danes je popolnoma jasno, da se z delom in z onim, kar bo Cvetković eventualno zaključil, strinja in dr. Spaho i dr. Korošec kot šefa skupin, ki tvorijo JRZ, in da ima Cvetković poleg svoje specialne misli tudi njih pooblastilo za akcijo na sporazumu. Do sedaj se vsaj ni moglo domnevati, da bi dr. Spaho in dr. Korošec zastopala drugo stališče. Treba pa je podčrtati tudi to, da je posetil inž. Avgusta Košutića, ki je kot pooblaščenec dr. Mačka bil v Beogradu in konfiriral s predstavnikmi združene opozicije, Gjura Jankovića v imenu dr. Milana Stojadinovića in mu dal gotove informacije, kakor beležijo listi, je dr. Stojadinović v svojstvu predsednika stranke JRZ sporočil dr. Mačku, da se z akcijo za sporazum strinja tudi JRZ kot politična stranka. To sporočilo je bolj karakteristično kakor važno, ker je dr. Stojadinović sam formalno predsednik JRZ, saj je njegov vpliv v tej stranki minimalen. Zato bi ne bilo pomembno in važno, četudi bi se on izrekel proti pogajanjem z dr. Mačkom. Iz te beležke je razvidno, da je dr. Stojadinović vendarle še predsednik JRZ in da se je končno tudi on izjavil za sporazum.

Curih, 9. maja. Beograd 10, Pariz 11.7925, London 20.84, New York 445.125, Bruselj 75.78, Milan 23.425, Amsterdam 238.20, Berlin 178.60, Sofija 5.40, Varšava 83.75, Bukarešta 3.25.

V znaku dobrih odnošajev med Poljsko in Rusijo

je Rusija po 2 letih zopet imenovala svojega veleposlanika v Varšavi

Varšava, 9. maja. e. S posebnim zanimanjem je bila v Varšavi včeraj sprejeta vest, da je sovjetska vlada imenovala novega veleposlanika v Varšavi, in sicer Nikolo Saranova. Poljska vlada je že dala svoj pristavek. V Varšavi prevladuje mnenje, da je imenovanje novega ruskega poslanika smatrati kot prvi diplomatski akt novega zunanjega komisarja Molotova in temu pripisujejo poseben pomen. Na-

glašajo, da sovjetskega veleposlanika že dve leti ni bilo v Varšavi in da ni brez pomena, da se je Molotov podvil najprej rešiti to vprašanje. Zato z največjim zadovoljstvom ugotavljajo, da predstavlja imenovanje novega poslanika nedvoumno manifestacijo dobrih odnošajev med Poljsko in Rusijo, ki je glede na dosedanje napetost med Poljsko in Nemčijo še prav izredno značilni.

Še je čas za iztreznjenje

Bivši angleški kralj, vojvoda Windsorski, apelira na odgovorne državnike, naj preprečijo strahote nove vojne

Verdun, 9. maja. AA. Reuter: Snoči je imel v Verdunu govor vojvoda Windsorski, ki ga je prenašal radio tudi za Ameriko. Vojvoda Windsorski je med drugim dejal:

Na tem bojišču ležijo milijoni mrtvih. Govorim vam s tega zgodovinskega mesta, ker se globoko zavedam prisotnosti velike družbe mrtvih ter sem prepričan, da bi se strinjali z menoj glede tega, kar vam bom povedal. Ne govorim v imenu nikogar, temveč samo v svojem imenu in brez vednosti katerekoli vlade, enostavno kot vojak, ki se je udeležil svetovne vojne in čigar največja želja je, da se vojna ne ponovi. Prekinjam svoj molk zato, ker se pojavlja nevarnost, da se lahko ponovijo strašni dogodki, ki so se dogajali pred 25 leti. Vprašanje miru je življensko vprašanje narodov in ono se ne more gledati

samo s političnega stališča. V moderni vojni bodo zmagovalci in premagani enako trpeli. Anarhija in zmešnjava bosta zagospodovali s svojimi grozotami nad vsemi. To je stvarnost tako za nemško kakor za angleško in francosko nacijo. V naših osebnih odnosih se moramo truditi živeti v slogi s svojimi sovrati, kajti če ne bomo živeli v slogi, ne bo nikoli prišla do izraza civilizacija. Ali naj želimo porušiti civilizacijo zato, ker v mednarodnem življenju ne bi mogli živeti tako, kakor živimo v individualnem? Vojvoda Windsorski je v svojem daljšem govoru zahteval, naj se preneha z nevarno propagando, ki zastruplja duše narodov. Državniki, ki so si nadeli nalogo, ohraniti varnost in zaupanje, morajo svojo nalogo razumeti kot dobri državljani sveta in ne samo kot dobri Francozi, Nemci, Ameri-

